

Vem kontrollerar advokatens specialkunskaper?

Hur vet jag att den advokat jag anlitar behärskar mitt problemområde? Om han inte gör det märker domstolen det, och motsidans advokat – men tro- ligen inte jag. Förrän det är för sent. Och disciplinnämnden bryr sig knap- past.

På debatt har bl a diskuterats samhällets kontroll av advokater och smedviden kollegialitet bland dem. Sven Unger, ordförande i Advokatsamfundet har – som vanligt – skickligt och väluttalat försvarat den bestående ordningen. Men frågeställningarna är många och dis- kussionen behöver nyanseras. Och sysslar advokaternas disciplinnämnd med rätt frågor?

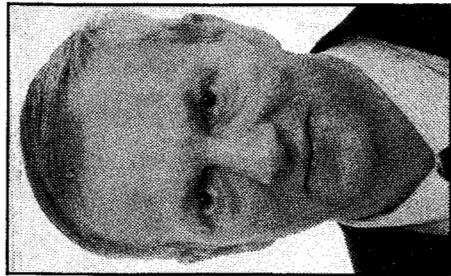
■ **Vad allmänheten vill veta är framför allt: Är min advokat skicklig på mitt speciella område? Advokat- samfundets matrikel och vägledande regler för god advokatsed ger ingen större hjälp för den presumtive klienten.**

Reglerna säger:

- att reklamen ska vara saklig och korrekt
- att advokaten inte får framställa sig själv som bättre eller billigare än kollegerna
- att advokaten inte heller får ange sig vara specialist på ett visst rättsområde
- att advokaten inte får ange viss inriktning på sin verk- samhet utan att ha särskild insikt i och erfarenhet av verk- samhetsområdet i fråga.

Hur den sista regeln kontrolleras är oklart. Ett skäl för samfundet att förbjuda "specialister" är nämligen att man inte har någon särskild prövning av "specialisterna". Ändå utger sig en hel del advokater för att ha en mängd särskil- da verksamhetsinriktningar, dvs vad som allmänheten uppfattar som (förbjudna) specialiteter.

Vissa "kvalificerade" klienter tar naturligtvis på olika

Tidigare inlägg:

Bertil Burström, uppfinnare och egen företagare (Ängel- holm) 24/5 och **Sven Unger**, ordförande i Advokatsam- fundet 31/5.

vägar reda på kompetensen hos den advokat de anlitar. Men den vanlige klienten är i samma situation som patien- ten, som inte vet om han har att göra med en dällig eller en skicklig läkare. Men till skillnad från husläkaren hänvisar advokaten mera sällan till specialisten. Varför då denna skillnad?

En förklaring är den svårforcerade myten om den all- kunnige advokaten. En annan förklaring är att läkaren som remitterar till specialisten på sin höjd förlorar småslantar. Advokaten som remitterar klienter till sin kollega förlorar – om han inte får uppdrag i retur – stora arvoden. (Stora byråer med ett flertal verkliga specialister "inom huset" behöver dock inte hamna i det dilemmat.)

Det är väl känt att Advokatsamfundet bland sig har medlemmar som är utomordentligt skickliga och som ex- empelvis kunnat sätta sig som domare i Högsta domsto- len. Å andra sidan är det också känt att advokatåren in- rymmer ett inte obetydligt antal advokater som pga ålder,

sjukdom, missbruk, allmän lättja etc inte är lämpade för sin roll.

I betydande utsträckning sysslar disciplinnämnden ock- så med dessa "parias" bland advokaterna. Några rubriker från samfundets senaste avgöranden angående god advo- katsed pekar på detta: "Underlåtenhet att tillställa klient sluträkning och slutredovisning...". "Brister i omsorg och tillbörlig skynsamhet vid utförande av advokatupp- drag...". "Genom att i ett sent skede före förhandling i domstol frånträda ett uppdrag, har advokaten åsidosatt sina plikter som advokat". Andra ärenden handlar om jävsfrågor, otillåtet engagemang i klientens affärer etc.

Sker det då någon egentlig kontroll av kunskapsmålet? Nej, knappast.

■ **Disciplinnämnden sysslar inte i någon större utsträckning med den viktiga kunskapskontrollen. Okunniga advokater, som åtar sig uppdrag på juridi- ka områden som de inte behärskar, figurerar sällan i disciplinnämnden. (Ett undantag var advokaten som inte visste att SJ hade ett sk strikt ansvar för person- skada p g a sina elledningar och därför gav ett felaktigt råd.)**

Domstolarna/skiljenämnderna och motpartsombuden genomskådar väl bristerna i kunskaper och processföring, men mera sällan gör klienter detta.

(Sedan hör det kanske till saken att framgång som ad- vokat inte nödvändigtvis hänger ihop med kunskap och skicklighet utan väl så ofta med förmågan att kunna mark- nadsföra sig.)

■ **Kollegialiteten, naturligtvis förekommer den inom advokatåren liksom inom exempelvis läkarkåren.**

"Motvikten" kan sägas vara yrkesavunden och en del advokaters stridbara läggning. Hörde just häromdagen en advokat fälla följande yttrande: Min klient vill processa mot advokaten Y, men som Du förstår var det ju ingen kollega som vill ta i det utom jag. (Ifrågavarande advo- kat har efter en delägartvist en gång oplockad med advo- katen Y.)

PER OSSMER